

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.

Naročnina:

celoletno K 25.—
polletno » 13.—
Posamezna številka » 1.—

Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K 1.—
uradne razglase » 1.50
reklame » 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorcu).

Kmetom „Kmetске zveze“.

Ko smo ustanovili „Samostojno kmetijsko stranko“, je padlo klerikalno časopisje po nas ter blatilo osebe in stranko. Kmetje ste bili zbegani in skoro niste mogli verjeti, da se res snuje stanovska kmetiska stranka, ki bo popolnoma neodvisna in samostojna. Danes pa prihaja že spoznanje, da je naša organizacija resna, za kmetijski stan edino prava. Iskati so se začeli stiki med pristaji naše stranke in med onimi „Kmetске zveze“ glede spojitve obeh organizacij. Vršili so se v tem oziru z obeh strani neki neobvezni razgovori, ki so rodili sestanek, ki je bil v Celju dne 7. junija. Na ta sestanek je poslala naša stranka štiri kmete, „Kmetiska zveza“ pa revizorja Pušenjaka in proslulega revolver-politika Žebota, toraj nobenega kmeta. Razgovori so potekali vendar povsem stvarno. Sestavil se je zapisnik, ki se je predložil obema organizacijama v izpolnitev z naročilom, da pošlje dne 21. junija ob treh popoldne vsaka organizacija po šest članov z izpolnjenimi predlogi, merečimi na spojitve, na zopetni sestanek.

Naša stranka je sklep izvršila, „Kmetiska zveza“ pa se je umaknila. Zvedeli smo, da gospoda, ki je v KZ., ni niti obvestila svojih kmetov, kaj se je vršilo. Kmetje se vsled tega jeze, ker se jih nič ne vpošteva. — Pripomnimo, da je pri pogajanjih gospod Pušenjak posebno poudarjal, da mora biti stranka na strogo krščanskem programu. Mi smo mu odgovorili, da se to prav lahko zgodi, ker je to že do sedaj naš program. Pušenjak: „Pa je treba bolje poudariti posebno veronauk v šoli“. Odgovorili smo mu, da smo že po svojem programu dolžni, štiti veronauk v šoli. Če se želi, bomo to v programu izrecno poudarili kakor tudi, da smo odločno proti ločitvi zakona. Gospod Pušenjak je končno omenil: „No, sploh bo v glavnem le eksistenčni boj stanov!“

Spreglejte torej, kmetje, da je to vendar priznanje, da je naša stranka ustanovljena kot stanovska kmetiska, ki se hoče boriti za obstoj neodvisnega in samostojnega kmetiskega stanu. Ne pustite se varati, kmetje pri „Kmetijski zvezi“, po zavijanjih vaše gospode, ki vas ima popolnoma v oblasti. — Govore, da smo mi proti drugim stanovom in da jim hočemo delati krivico. Ne! To je slepilo! Mi pravimo: Vsi drugi stanovi so organizirani do zadnje pike. Vsi ti stanovi so si pomagali sami. Edino kmet je še neorganiziran. Res ima organizacije, kakor „Kmetiska zveza“, „Kmetijski svet“, „Kmetiskodelavsko zvezo“ i. dr. Mi trdimo in dokazujemo: Te organizacije niso kmetove, ker jih ni ustanovil kmet, ampak gospoda, a zadnji delavci. Gospoda in delavci niso tega storili iz ljubezni do kmeta, pač pa iz strahu pred kmetom, da bi se sam ne organiziral (združil) in tako sprevidel, da ga slepe. Človek je že po naravi sam sebi najbližji, zato je povsem naravno, da si sam pomaga. Večno bo veljal rek: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Kar velja za posameznika, velja tudi za stan. Mi tudi dokazujemo, da sta gospodarstvo in politika eno. Kdor je go-

spodar v politiki, je gospodar našega žepa. On nam zavira izvoz, nam nalaga davke in carino, ovira naš razvoj gospodarstva itd. Pravimo še enkrat: Torej, dragi stanovski tovariši pri „Kmetijski zvezi“, ne pustite se dalje slepiti! Zakaj se boste klali v medsebojni volilni borbi za druge? Ali je res potrebna borba za vero? Vero imamo in jo obdržimo. Za vero se vam ni treba bati. Ko boste pri nas, boste imeli isto veljavo kakor mi, da se postavite za vse, kar je prav. Vemo, da se bodo zlele vse gnjusne kaluže „Domoljuba“ in „Slovenskega gospodarja“ zopet na nas in bodo tudi vas rotili. Mi gremo neustrašeno naprej, s polnim ognjem navdušenja v boj za Staro Pravdo in vi pojdite z nami!

Strankine vesti.

Redne seje strankinega načelnštva bodo odslej vsako prvo soboto v mesecu ob pol dveh popoldne v prostorih strankinega tajništva. — Posebna vabila k sejam se ne bodo odslej več razpošiljala. — Prihodnja seja bo torej v soboto dne 7. avgusta.

Pozor!

Vse naše tovariše, ki so bili kaznovani zaradi „pretiranih“ (?) cen ali se jih je kako drugače v podobnih primerih preganjalo, pozivljemo, da javijo našemu ljubljanskemu tajništvu svoje naslove, da natančno opišejo svoje zadeve, da navedejo priče, ki morejo izpovedati njim v prilog in da zlasti izporoče, če so razni oblastveni organi z njimi nasilno ravnali.

Novi krajevni odbori SKS.

Zadnje štiri mesece se je naša strankina organizacija le neznatno izpopolnila. Temu so bili krivi izredni notranji in zunanji politični dogodki, prepovedi shodov in zborovanj, pred vsem pa kmetijska dela. Od tedenskega dela izmučeni kmet ima rad v nedeljo nekaj prostih ur za odpočitek. Ko pa minejo jeseni najnujnejša dela, bodo naši vrli somišljeniki gotovo brez priganjanja šli s podvojeno vnemo na delo za svojo strankino organizacijo. Ne mirujmo, dokler ne dobi sleherna občina svojega kmetiskega odbora, dokler ne bodo vsi zavedni kmetje in kmetijski delavci združeni v naši edini pravi kmetijski stranki! Obetniki bodo že sami izpolnili prevzete dolžnosti. Naša kmetisko-obrtiška armada mora stati popolnoma pripravljena za velike dogodke, ki bodo zapečatili našo usodo za več let.

Od Velike noči so se ustanovili krajevni odbori naše stranke v teh-le krajih: I. Na Kranjskem: 1.) v Šmartnem pod Šmarno goro, 2.) v Blagovici (sodni okraj Brdo), 3.) v Gozdu (sodni

okraj Kamnik), 4.) pri Sv. Ani (sodni okraj Tržič), 5.) v Velikem Gabru (sodni okraj Višnja gora), 6.) v Boštanjju (sodni okraj Radeče), 7.) v Čepljah (sodni okraj Črnomelj); II. na Štajerskem: 1.) v Št. Vidu pri Grobelnem (sodni okraj Šmarje), 2.) v Sedlarjevem, 3.) v Lastniču (sodni okraj Kozje), 4.) pri Sv. Andražu-Leskovcu (sodni okraj Ptuj), 5.) v Ranci-Dobrenjem (sodni okraj Maribor). — Poleg navedenih krajevnih odborov se je ustanovil tudi okrajni odbor za litijski okraj na Kranjskem.

Naši shodi in sestanki.

(Okrožna seja krajevnih odborov celjskega okrožja) je bila dne 22. julija v Celju v dvorani hotela pri „Kroni“. Zastopanih je bilo na seji 35 krajevnih organizacij s 70 odposlanci. Jako zanimivo je bilo, da so poslali zastopnike celo odbori, ki so oddaljeni do 30 km od železnice. Zborovanje je vodil tovariš Plavšak iz Št. Jurija ob Taboru. Poročali so tovariši Sancin, Drogenik in Plavšak. Poročila so bila z navdušenjem odobrena. Vsi odposlanci so naglašali potrebo ponovnih shodov, ki bodo po možnosti tekom bodočih mesecev. Odposlanci so posegali živo v razpravo in prišla je marsikatera nova in zdrava misel na dan, kar je pomen te seje le še povečalo. Zborovalci so soglasno zahtevali, da se vrše take seje redno vsak mesec, in določilo se je, da bodi prihodnja okrožna seja dne 25. avgusta. Na tej seji naj se izvoli tudi okrožni odbor.

(Griže pri Celju.) V nedeljo dne 18. julija smo imeli pri nas na vrtu g. Pikla jako dobro obiskan shod SKS. Zborovalci so z veliko napestjo sledili dnevni izvajanju tovariša Drogenika. Shodu je prisostvovalo veliko bivših članov „Kmetiske zveze“ kakor tudi več socialnih demokratov, kateri delajo slučajno v rudniku, a so posestniki. Vsi ti so viharno odobravalni izvajanja, ker so izprevideli, da spadajo ljudje, ki žive od grude, edinole v našo „Samostojno kmetijsko stranko“. Izpopolnil se je krajevni odbor, kateremu predseduje tovariš Dolinar. Na zborovanje so prišli tudi pogorelci iz vasi Migojnice, katerim je lokomotiva državnega rudnika uničila 25 poslopij. Železniška proga, ki se je zgradila, ne da bi se vprašalo prizadete posestnike za njih mnenje, je tekla nekaj metrov za slamnatimi strehami. Kmetje so večkrat opozarjali na pretečo nevarnost, dokler ni dne 16. aprila t. l. izbruhnil požar in jim upepelil vsa poslopja. Kmetje so brez stanovanj in brez shramb, deželna vlada pa spi in se ne zmeni, da bi zagrešeno krivdo takoj poravnala. Opozarjamo merodajne kroge na ta kričeč slučaj.

(Št. Pavel pri Preboldu.) V nedeljo dne 18. julija ob treh so se zbrali šentpaveljski kmetje v velikem številu v dvorani g. Vedenika, kamor je sklicala SKS. političen shod. Že udeležba sama je pokazala, kako veliko zanimanje vlada za našo stranko. Zborovanje je vodil tovariš Plaskan. Poročat je prišel tovariš Drogenik. Izvajanja so bila

Delujmo s podvojenimi močmi za našega „Ekonomo“!

z burnim odobravanjem sprejeta, iz česar sledi, da ima pri nas tla edinole „Samostojna kmetijska stranka“. Reorganiziral se je tudi krajevni odbor. Zborovalci so odločno zahtevali, naj se vrši v kratkem velik savinski tabor v osrčju Savinske doline.

Dopisi.

(Iz Št. Jerneja.) V nedeljo dne 18. julija ob osmih je bil pri nas občni zbor podružnice „Kmetijske družbe“. Vsled izpremembe družbenih pravil je bilo treba voliti delegate za glavni občni zbor „Kmetijske družbe“ v Ljubljani. Občni zbor naše podružnice je bil pravilno objavljen v uradnem glasilu „Kmetovalcu“ 14 dni prej. Naš gospod župnik Anton Lesjak pa je v nedeljo oznanil z lece, da bodo imeli tisti udje, kateri so pri njem plačali udnino, drugokrat svoj občni zbor ter jim očitno odsvetoval, naj se tega občenega zbora ne udeležijo. Gospod misli ustanoviti najbrže poleg obstoječe podružnice še svojo lastno. Torej bi bile tu dve podružnici, kar je v zmislu družbenih pravil seveda izključeno. Ker gospod v svoji sveti jezi ne ve, kako bi bolj nasprotoval našim samostojnim kmetom, zato ni hotel izročiti ključa društvene dvorane, kjer bi naj bil občni zbor. To je zelo značilno dejstvo. Zahteval je za uporabo dvorane 50 kron. Toda vkljub temu se je občni zbor vršil, in sicer kar pred društveno dvorano. Bilo je navzočih od 150 do 160 udov. Volitev delegatov se je vršila z listki. Izvoljenih je bilo sedem delegatov, kateri so dobili 121 glasov od navzočih udov. Ker je manjkalo še več udov, ki se prištevajo k samostojnim, bodisi, ker niso čitali „Kmetovalca“ ali niso bili doma, je župnikov poraz naravnost velik. Ker g. župnik ni hotel izročiti ključa društvene dvorane, vprašamo: Kdo je pravzaprav gospodar dvorane? Ali je res g. župnik njen absolutni gospodar? Ali nisi ti, kmetijski trpin, s svojimi žulji sezidal te stavbe? In sedaj nimaš niti pravice, da bi smel v njej zborovati! G. župnik jo ima samo za svoje. — Lesjaki so zviti! Da pa ne bo imel g. župnik povsod prve in zadnje besede in da ne bo povsod predsednik, najmanj pa tam, kjer ga ni treba, bomo poskrbeli že mi samostojni kmetje. G. župnik, ostanite v cerkvi, kjer učite božje nauke, ne brigajte se samo za politiko ter ne delajte zdražbe med občani. Gospoda naj ostane tam, kamor spada. — Kmetje pa vsi v „Samostojno kmetijsko stranko“!

(Iz Radeč pri Zidanem mostu.) Ne zdi se nam vredno, da bi odgovarjali na članek dopisnika v „Napreju“ št. 142, a resnici na ljubo vendar nekaj vrstic. Dopisnika onega članka pozivljemo, naj pride s svojim polnim imenom na dan in naj se ne skriva za predale uredništva „Napreja“. Ako pisec tega članka že omenja svoje junaštvo, zaradi katerega je sedel v zaporih, izkaže naj se tudi toliko poštenega junaka, da se bo upal s polnim imenom označiti one denuncijante, katere ima na sumu, da so ga denuncirali. Ako imate čisto in mirno vest, tedaj na plan s polnim imenom! Sicer ste čuden junak. — Radečani.

Pokrajinske vesti.

(Kmetijski kongres) se vrši dne 1. in 2. avgusta t. l. v Beogradu. Udeležile se ga bodo samostojne kmetijske organizacije iz vse Jugoslavije. Seveda se tega kongresa udeleži tudi naša stranka po svojih delegatih. Kmetoslovo ljudstvo se povsod probuja, povsod stopa na lastne noge, trga verige suženjstva in tlačanstva. Ustanovilo si je svoje lastne stanovske organizacije po vsi državi. Mi na tem mestu kongres samostojnih jugoslovanskih kmetov najtoplejše pozdravljamo in mu želimo, da bi obrodil najbogatejše sadove. Pozdravljeni zavedni seljaki, udeležniki kongresa! Zasejte povsod spoznanje o potrebi stanovskopolitične osamosvojitve jugoslovanskega kmeta!

(Desetkrat višji zemljiški davek!) V času, ko so bili v osrednji vladi samo klerikalni ministri, je ta vlada izkuhala načrt, da se ima določiti pri nas plačevanje zemljiškega davka v dinarjih. Kolikor kron je prej kmet plačeval zemljiškega davka, toliko bi ga moral sedaj plačevati v dinarjih. Klerikalni gospodi pa ta štirikratna podražitev še ni bila dovolj, ampak imela je v načrtu, da se na to podražitev pribije še 150 odstotne doka. Tako bi naj kmet plačeval desetkrat

višji zemljiški davek kot do sedaj. Prav tako se je hotelo monopolizirati prodajo soli, petroleja in vžigalic po vsi državi, kakor je to že preje bilo v Srbiji. Pri nas dobimo lahko kilogram soli za 3 krome, v Srbiji pa stane kilogram monopolne soli 6 kron. Zakaj? Kmet še ni popolnoma izsesan. To izsesavanje hočejo nadaljevati do zadnje kapljice kmetove krvi. Mi smo proti tej nameri pravočasno in energično protestirali. Hvala Bogu, da je šla ta vlada k vragu in je s tem vsaj začasno preprečen napad na kmeta. Od nove vlade pričakujemo in zahtevamo, da omenjene načrte o povšanju davka in monopoliziranju soli, petroleja in vžigalic kratkomalo zavrže! Mi hočemo stati budno na straži. Kmetje, ki ste še podložniki klerikalne stranke, čestitamo vam! Izvrstne ministre imate! Le še globlje vtaknite vrat v zanjko! Vi samostojni kmetje pa povejte zapeljanim „Zvezarjem“, kaj namerava njihova gospoda! Odprite jim oči! Poučite jih!

(Občinske volitve v Sloveniji) se bodo vršile skoraj gotovo meseca oktobra t. l. Tako je predlagala deželna vlada ministrstvu v Beogradu.

(Vožnja po železnicah se zopet podraži.) Z dnem 1. avgusta se zviša baje cena voznim listkom po vseh železnicah za polovico. Tudi posledica podražanja premoga!

(Podražanje premoga — politična kupčija?) Znano je, da je trboveljska premogokopna družba podražila premog kar za 19 kron pri 100 kilogramih. Podražitev se je smela izvršiti le s privoljenjem deželne vlade. Prizadeti so najbolj revni sloji po mestih, a tudi obrtna in industrijska podjetja, ki bodo vsled tega zopet podražila svoje izdelke. Sumljivo je, da klerikalni in socialistični časopisi o tem previdno molče. Govori se, da sta klerikalec dr. Benkovič in socialist doktor Korun sprejela masno plačani mesti upravnih svetnikov pri imenovanju družbi, vsled česar sta obe stranki privolili v zvišanje cen premoga. Torej zopet kupčija za korita na škodo revnim slojem!

(Nakupovanje plemenske govedi v Sloveniji.) Te dni se po posebni komisiji nakupuje plemenska živina za Črno goro. V poštev pridejo krave do štirih let, telice od enega leta naprej in biki v starosti od enega do dveh let. Kupovalo se bo izključno le živino enobarvnih pasem, t. j. montafonske, pomurske, muriške in marjadvorske pasme. Kraji, ki imajo odveč označene plemenske živine in v katerih bi se lahko računalo vsaj na en vagon živali, naj se prijavijo takoj po pristojni občini ali živinorejski zadrugi na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. Predviden je nakup v okolici Sodražice, Št. Jurija ob južni železnici, Planine in v velikovškem okraju.

(Nedopustno strankarstvo.) Klerikalni poverjenik za pravosodstvo g. Fon ponuja vsem sodnim uradnikom, ki se hočejo udeležiti orlovskih slavnosti v Mariboru, tri- do petdneven dopust. Iste ugodnosti ponujajo tudi drugi poverjeniki svojemu podrejenemu uradništvu. Ker bo mesec pozneje enako slavje Sokolov v Mariboru, za kar se bodo morali dosledno zopet dajati dopusti (saj gospodje pri deželni vladi so vendar za enakopravnost!), vprašamo mi kmetje, kako pridemo do tega, da se iz naših žuljev plačani uradniki zabavajo, delo pa zaostaja!

(Kdo ruje proti državi edinosti?) Klerikalni časopisi se strahovito togote nad bivšim političnim Dravske divizijske oblasti, generalom Smiljaničem, ker je izdal na svoje častnike tajno okrožnico, v kateri dokazuje, da razni katoliški duhovniki javno in tajno hujskajo proti Srbom in s tem proti skupnosti države.

(Patriotizem „Domoljubovih“ urednikov.) Ob praznikih, ko je obiskal Slovenijo naš bodoči vladar, je odšel „Domoljubov“ urednik v družbi svojih političnih prijateljev v Solčavske planine.

(V Bizeljskih in Sromeljskih gorica) se je začelo grozdje nekaterih zgodnjih vrst že mehčati, vsled česar se tudi črički že pridno oglašajo. Splošno kažejo vinogradi dobro.

(„Slovenski Gospodar“ in carina.) Ta list se hudoje nad nami, ker zahtevamo odpravo carine na sadje, vino in žganje, ter že naprej razlaga, da ne bomo ničesar dosegli. Tako hočejo ti ljudje delati za kmeta. Ker mi to zahtevamo, oni nasprotujejo. Pravijo, da hočemo s tem le za svojo stranko agitirati. Tej gospodi povemo, da mi nismo ustanovili stranke za parado ali za strankarske namene posameznim osebam. Stranko smo

ustanovili iz stanovske in gospodarske potrebe. Za kar se potegujemo, to nas vse briga, ker smo v vodstvu stranke sami kmetje. Nam očitata, ako delamo za kmeta. Ako pa vi storite kaj za kmeta, delate to le zato, ker se bojite, da bi vam kmet sicer ušel iz vaše lažikmetske zveze, kjer nima nič govoriti, ampak mora le poslušen biti. Če bi res delali za kmeta, bi vam ne bilo treba vklepati vere in cerkve za agitacijo, ne bi vam bilo treba vedno strašiti z metanjem križa iz šole in z ločitvijo zakona itd. Nesramneži! Kdo je bolj nekrščanski kot vi sami? Kristus je učil ljubiti celo svoje sovražnike, vi pa blatite, smešite, zaničujete in preganjate vsakogar, če je še tako pošten človek, ako je nasproten vaši umazani, najmanj krščanski politiki. Toda bodite prepričani, da obračun pride! Vedno več je ljudi, ki mislijo s svojo glavo in nočejo slepo verjeti, kar jim vi pišete in govorite.

(Za skupno organizacijo kmetov vse države) je bilo dne 28. in 29. m. m. v Zagrebu mogočno zborovanje hrvatskih kmetov. Zastopana je bila tudi nova srbska kmetijska stranka in naša SKS.

(Zanimiva razprava pred mariborskim sodiščem.) Dne 20. t. m. je bila v Mariboru zanimiva razprava Žebot proti Žnuderlu. Pred približno pol letom je sklicala „Samostojna kmetijska stranka“ v Sv. Peter pod Mariborom shod, katerega se je udeležil tudi urednik „Straže“, gospod Žebot. Ta je v svojem govoru trdil, da je deželna vlada odredila odtegnitev 20 odstotkov pri kolkovanju samo zato, da si sama napolni žep. Pri tej priliki je z lepo gesto pokazal na žep. Tovariš Žnuderl je proti takemu natolečevanju s strani g. Žebota protestiral, od ljubljanske vlade so se uvedle poizvedbe in na koncu koncev je gospod Žebot tožil Žnuderla zaradi obrekovanja. Pri razpravi se je posrečilo Žnuderlu, da je s petimi pričami doprinesel dokaz resnice, vsled česar je g. Žebot sramotno pogorel.

(Spodnja Kungota nad Mariborom.) Kmetijska družba v Ljubljani je na naš poziv sicer potrdila sprejem naročila in plačila semenskega krompirja po 5 kron kilogram, previdno pa zamolčala, s kakim namenom je dejstvo v ravno nasprotnem zmislu izporečila tajniku tukajšnje KZ., s katerim bomo obračunili na drugem mestu.

(Naše meje na Štajerskem.) Mirovna pogodba nam je dovolila, da zasedemo takozvano Apaško kotlino nad Čmurekom in Radgono, kateri svet so imeli do sedaj Nemci. Zasedbo je izvedlo 1000 mož naše vojske, ki bodo najprej prebivalce razorožili. Nemška Avstrija hudo protestira. Nedavno so najeti zločinci razdrli železniško progo pri Čmureku, da je zdrknil vlak s tira. Železniški promet se je vsled tega ustavil.

(Radgono smo izpraznili.) Ker je avstrijska vlada zagotovila neoviran naš prevoz skozi Radgono v Prekmurje, so naša civilna in vojaška oblastva dne 26. t. m. izpraznila Radgono ter se umaknila na desni breg Mure. Sedaj torej tvori Mura mejo med Jugoslavijo in Avstrijo. Izgubili smo pet popolnoma slovenskih vasi, ki leže za Radgono, t. j. Potrno, Dedojnce, Zetince, Ženkovec in Gorico.

(Italijanski izgredi v Trstu, na Reki in v Istri) se nadaljujejo ter so naši ljudje neprestano v nevarnosti za imetje in življenje. Ubogi rojaki, ki morajo v strahu čakati, da se šele diplomatskim potom dožene italijanska krivda ter se jim zagotovi varnost! Ameriški admiral je dognal, da ne zadene Jugoslovancov niti najmanjša krivda glede izgredov.

(Učiteljski kongres v Beogradu) se je vršil pretečni teden. Sklenilo se je, da se ustanovi enotna učiteljska organizacija za vso državo. Našim prijateljem želimo najboljšo uspeha. Deputacijo slovenskih učiteljev je sprejel tudi regent ter izjavil, da so mu bili dnevi obiška v Sloveniji kakor en nepretrgan praznik, in da jih ne bo nikoli pozabil.

(Popravek.) V oglas „Trame, deske in drug les...“ v zadnji številki našega lista se je vrnila neljuba pomota. Glasiti se mora pravilno: Ponudbe z najnižjo (ne: najvišjo) ceno...

Politične vesti.

(Vladna kriza.) Vsled spletka Protiča in dr. Korošca je Vesničevo ministrstvo odstopilo. Regent je poveril dr. Vesniča z zopetno sestavo

nove vlade. Najbrže se Vesniču sestava posreči. Ministrstvo bo potemtakem sestavljeno zopet iz večih strank (koncentracijsko) in vstopili bodo v vlado večinoma vsi prejšnji ministri. Demokrati so pri pogajanjih zahtevali, da se morajo vršiti volitve v parlament najpozneje meseca novembra in da se morajo deželne vlade preosnovati ali pa sestaviti iz uradnikov nad strankami.

(Veleposestva) odda ministrstvo za agrarno reformo na štiri leta v zakup.

(Naši zidarji in tesarji ne gredo na Francosko.) ker je ministrstvo za socialno politiko uvidelo, da so taki delavci potrebni doma.

(Hrvatski podban dr. Potočnjak je odstopil.) kar znači začetek preosnove deželnih vlad.

(Hrvatskim veleizdajalcem) dr. Franku, dr. Sachs in dr. Gagliardiju je zaplenjeno vse premoženje.

(Sodna obravnava proti St. Radiću) je končana. Sodba še ni bila izrečena.

(Prisilno državno posojilo na Madžarskem.) Madžarski finančni minister je odredil, da zaseže država za posojilo polovico vseh hranilnih vlog, ki so bile naložene meseca marca t. l. ter presega 25.000 kron.

(Madžari nas ogrožajo.) Zadnje čase so Madžari navozili na meje naše države nad deset vlakov vojaštva in municije ter gosto zasedli vse obmejne vasi. Tudi madžarski vojni minister je namignil v parlamentu, da se Madžari pripravljajo na obračun s sosedi.

(Naše meje z Italijo naj se hitro uredi!) Tako je naročil ministrski predsednik dr. Vesnič našemu mirovnemu delegatu dr. Trumbiću.

(Italijanska nesramnost.) V sovrastvu proti Jugoslovanom so si enaki vsi Italijani od tržaškega fakina do ministrskega predsednika. V rimskem ministrskem svetu je ministrski predsednik Giolitti poročal o dogodkih v Splitu in Trstu ter trdil očitno laž, da so „Jugoslovani, izzivači beograjske vlade, napadli z bombami in revolverji neoborožene demonstrante, ki so samo demonstrirali za italijanstvo Dalmacije“. Ali je s takimi zahrbtnimi sosedi sploh mogoče mirno živeti?

(Italijanom nagrada.) Isti čas, ko so Italijani najhujše divjali proti Jugoslovanom v Primorju, se je razglasilo, da dobi Italija vse bivše avstro-ogrske trgovske ladje, ker sta ji Anglija in Francija odstopili svoj del tega brodovja.

(Reka bo italijanska ali je pa ne bo?) D' Annunzio je izjavil, da raje umrje, kakor da bi Reko in Dalmacijo izročil ali Jugoslaviji ali antanti. Dodal je: „Tu sem in tu ostanem. Reka bo ali italijanska, ali pa je ne bo. Mesto in pristanišče sta podminirani. Če mislijo člani Zveze narodov upravljati Reko, sprejel jih bom z ročnimi granatami“. — Kakor kažejo najnovejši dogodki, dela D' Annunzio sporazumno z italijansko vlado. Zadnje čase mu je poslala vlada cele bataljone redne vojske na pomoč.

(Nečajo biti pod Rumunijo.) V Beograd je prišla deputacija Srbov, Madžarov, Nemcev in Rumunov iz tistih 73 občin v Banatu, ki so bile priznane Rumuniji. Odposlanstvo je zahtevalo, naj se te pokrajine vrnejo Jugoslaviji.

(Rumuni nas prosijo pomoči.) Ker prodirajo ruski boljševiki v rumunsko Besarabijo, je prosila Rumunija našo državo za oboroženo pomoč. Toda naša država ima preveč lastnih skrbi.

(Pametna Češka.) Češkoslovaško republiko vladajo večinoma socialisti, ki pa so trezni in pametni. Sedaj namerava vlada vpeljati deveturno delo na dan, in sicer se bodo dohodki devete ure porabljali v glavnem za starostno zavarovanje delavstva.

(Izvoz in uvoz Češkoslovaške) v drugem četrtletju 1920. izkazuje 2135 milijonov kron primanjkljaja, ker se je uvozilo za 5376, izvozilo pa le za 3241 milijonov kron.

(Ubogi Dunaj.) Dunajska mestna občina bo imela letos najmanj 1300 milijonov kron primanjkljaja, t. j. vsak dan 3½ milijona kron. Največ primanjkljaja provzroča prehrana revnih slojev.

(Gospodarska bodočnost Nemčije.) Ameriški finančniki prorokujejo odkrito, da bo vrednost nemške marke v najkrajšem času močno padla, ker je konferenca v Spaji nemško gospodarstvo pokopala ter v bodoče ne bo inozemstvo dajalo Nemčiji nobenega kredita več.

(Samomor Hohenzollerna.) Najmlajši sin bivšega nemškega cesarja, princ Joahim, se je ustrelil.

(General Kusmanek,) ki je prišel kot poveljnik trdnjave Przemysl v rusko ujetništvo, je sedaj poveljnik boljševiške armade.

(50letnica francoske republike) se bo obhajala dne 4. septembra t. l. zelo slovesno.

(Vanderbilt, glavni milijarder Amerike.) je umrl v Parizu.

(Med Rusijo in Poljsko) še vedno ni prišlo do premirja. Boji se marveč nadaljujejo in Rusi prodirajo v Galicijo. Trockij je izjavil, da bi Rusija sklenila s Poljsko le tedaj premirje, ako bi zavlada tudi v Poljski boljševiki (sovjetska vlada). Nasprotno pa zahteva Lenin, naj se prodiranje v Poljsko nadaljuje toliko časa, da dosežejo Rusi nemške meje, češ, da je za bodoči mir potrebno, da meji Rusija na Nemčijo. Antanta grozi Rusiji, da bo priskočila Poljski v pomoč, toda za antantne obljube in grožnje se že nihče več ne briga. — Ravnokar ste ruska in ukrajinska vlada izporečili Poljakom, da ste pripravljene skleniti mir le pod sledečimi, skrajno težkimi in za Poljsko ponižujočimi pogoji: 1.) Poljaki se morajo odpovedati Vzhodni Galiciji in pokrajinam Vilni, Minsku, Grodnemu, Holmu in Polesju. 2.) Poljska mora razpustiti armado ter sme imeti le takozvano ljudsko milico. 3.) Poljska mora povrniti vse stroške vojne ter v ta namen izročiti železnice in druga prometna sredstva. 4.) Oblika poljske države in vlade se določi z ljudskim glasovanjem, pri čemer se mora prepustiti komunistom prosta agitacija. 5.) Ruska in ukrajinska vlada sme imeti skozi pet let svoje vojaštvo na Poljskem. 6.) Za vojno odškodnino, ki se pozneje določi, mora prepustiti Poljska sovjetskima vladama vse rudnike in solnine. — Ti pogoji so strašni in pomenijo konec samostojnosti poljske države. Toda oslabljeni in zapuščeni Poljaki jih bodo morali sprejeti. Tako daleč privede ta trma in lakomnost po tuji zemlji!

Precepitev dreves.

Imamo na tisoče lepih, zdravih, nerodovitnih dreves. Ker bo nekaj let veliko pomanjkanje mladega sadnega drevja, precepimo do tačas vse naše malorodovite vrste! V ta namen se bodo vršili cepilni tečaji od dne 1. januarja do dne 30. aprila 1921. Kmetijske podružnice, občine itd., katere žele take tečaje prirediti, naj to naznanijo do dne 31. oktobra 1920. sadjarskemu nadzorništvu v Celju.

Za dober uspeh tečaja, ki traja en dan, je treba sledečih priprav: 1.) Zbere in pridobi naj se 5 do 20 sposobnih fantov in mladih posestnikov, ki imajo veselje do tega dela. 2.) Napravi naj se seznam posestnikov in števila dreves ter določi, pri kom in koliko se bo cepilo. 3.) Preskrbi naj se zadosti cepilnega voska, nožev in rafije. Če cepilnega voska nikdo ne zna skuhati, se bo ta napravil pri tečaju; pripraviti je treba prej le vosek, smolo in špirit. 4.) Poišče in izbere naj se že sedaj tista rodna drevesa, katera se hoče pomnožiti, da se nareže pozneje od njih cepiče. Kjer bodo tečaji šele meseca aprila, tam se naj cepiči poprej narežejo in zakopljejo v zemljo na kakem senčnem kraju.

Voditelj tečaja dobi za enodneveni tečaj plačo od države; stranke mu povrnejo vozne stroške in preskrbe hrano in stanovanje. Kjer bi bil voditelj tečaja zaposlen več dni, ga plačajo stranke po dogovoru z njim. Med udeleženci tečaja je vedno nekaj takih, katerim gre to delo hitro izpod rok. S pomočjo teh učencev precepi lahko vodja tečaja, ki je spreten cepljar, v nekaj dneh vse nerodovitno drevje po vsi okolici. Precepitev nerodovitnega drevesa stane manj kot mlado drevo iz drevnice. Kmet, spremeni vsa svoja nerodovitna ali malorodovitna drevesa v bogatorodeča! Ne odlagaj — priložnost je dana — izgovora ni!

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Enodinarskih in poldinarskih novčanic,) ki so po vsi državi priznane plačilno sredstvo, ne sme nihče odklanjati, pač pa ni nihče dolžan, da bi sprejel enodinarskih novčanic več kot za 200 dinarjev, poldinarskih pa več kot za 100 dinarjev.

(O osebnodohodninskem davku.) Po pri nas veljavnem zakonu se obdačujejo vsi dohodki, ki znašajo več kot 1600 kron. Po tem zakonu nalagajo tudi malim posestnikom osebno dohodnino.

Sedaj nameravajo zakon izpremeniti tako, da bi se smeli obdačevati le dohodki, ki znašajo več kot 3200 kron na leto. Toda kaj je danes letnih 3200 kron? Kdor nima dohodkov vsaj 1000 kron na mesec, ta mora stradati, četudi je brez rodbine. Mi zahtevamo, naj se obdačijo šele letni dohodki čez 12.000 kron.

(Pripravite sušilnice za sadje!) Splošno obeta sadna letina dobro, posebno dosti bo češpelj. Ker prodaja žganih pijač skoraj gotovo ostane v veljavi, bodo cene žganju močno padle. Priporočljivo je torej, da se letos sadje suši, ker suho sadje bo imelo lepe cene doma, a še bolj v inozemstvu. Kmetovalci, skrbite že sedaj za sušilnice sadja. Ministrstvo poljedelstva je naročilo za Slovenijo 500 novih modernih sušilnic.

(Sladkor je izginil) mahoma iz vseh trgovin, odkar se je zvedelo, da Češka nekaj časa ne bo izvažala sladkorja. Isti sladkor, ki je bil kilogram že po 52 in 48 kron, pa se bo čez nekaj dni zopet pojavil s cenami po morda 70 ali 80 kron za kilogram. Pa pravijo, da imamo nekaj urad protí verzičnikom. Naj tu malo pregleda zaloge.

(Naša sladkorna letina.) Letos je v naši državi s sladkorno peso zasejanih skoraj 18.000 ha njiv. Računa se, da bomo pridelali okrog 54 milijonov kilogramov sladkorja. Ker potrebuje naša država kakih 60 milijonov kilogramov sladkorja na leto, treba nam bo uvoziti le dobrih šest milijonov kilogramov sladkorja. Seveda bo treba merodajnim činiteljem paziti na to, da nam ne bo sladkorna pesa gnila in se kvarila vsled pomanjkanja premoga in neurejenih razmer na železnicah, kakor se je to godilo lani.

(Izvoz 40.000 vagonov koruze) je dovolil naš ministrski svet, toda pod pogojem „za zdravo tujo valuto“. Ali so začeli gospodje že zopet s staro, nesrečno igro? Mi moramo priznati za zdravo valuto edino kronske-dinarski denar!

(Uradna poročila o bogati letini v naši državi) je treba sprejeti s primernim nezaupanjem, ker o tem bobnajo le razni špekulantje, da bi dobili čim več izvoznice.

(Žetev v Vojvodini) je skoraj popolnoma končana ter računajo, da bo dal vsak oral okrog 500 kg pšenice. Stare zaloge pšenice se vsled tega prodajajo kilogram po 4 krone. Letošnje pšenice bo okoli 80.000 vagonov za izvoz.

(Vinska in sadna letina v Srbiji) kaže letos izredno dobro. Grozdja bo toliko, da se bo na debelo izvažalo. Jako mnogo bo češpelj. Ker pa je bilo v vojni porušeni mnogo sušilnic, je dovolilo ministrstvo vsakemu posestniku, ki mu je bila sušilnica uničena, 500 dinarjev podpore, da si postavi novo.

(Za srbske suhe slive) so prišle velike ponudbe iz Amerike in Kitajske.

(Cene kavi) so padle na Francoskem od 80 do 100 frankov pri 100 kg, ker je letošnji pridelek kave izredno dober.

(Cene srebra) so sedaj tako nizke, kakršno že niso bile dve in pol leta. Vzrok temu padanju so obilne ponudbe iz Kitajske in iz Carigrada.

(Riž) se prodaja v Oseku kilogram po 20 K.

(Izvoz sukanca) iz Italije je strogo prepovedan.

(100.000 molznih krav) pošljejo nemški Amerikanci svojim rojakom v domovini kot dar.

Obrtnik.

(Izlet obrtnikov v Borovlje in tamkajšnji obrtni shod.) V nedeljo dne 18. julija je bil v Borovljah na Koroškem shod slovenskega obrtništva. Udeležba je bila povoljna, vendar ne taka, kot je bilo pričakovati od zavednih obrtnikov, to pa vsled tega, ker je bil v Ljubljani občni zbor gasilske zveze, pri kateri je tudi dosti obrtnikov. Glavno krivdo pa nosi na tem ministrstvo za promet v Beogradu, ker ni dovolilo obrtnikom posebnega vlaka ali vsaj znižane voznje v Borovlje. O tem bomo še govorili. Bil je krasen dan, ko smo obrtniki, prvič zbrani na koroških tleh, pozdravljeni na kolodvoru v Borovljah, izstopili. Ob enajstih je načelnik pripravljalnega odbora dr. Böhm v meščanski šoli otvoril obrtni shod ter pozdravil goste, posebno še tovariše iz Hrvatske in Štajerske in vladnega zastopnika. Govorniki s Hrvatske, Štajerske, Gorenjske in Dolenjske so povedali marsikaj za obrtni stan

važnega in potrebnega. Poudarjali sta se zlasti odprava osemurnega delavnika za obrtni stan in znižanje davka obrtnikom ter protestiralo se je proti temu, da bi se za otvoritev tehniške fakultete uporabili prostori državne obrtne šole v Ljubljani, ker je ta šola edini zavod v Sloveniji, ki nudi višjo obrtnošolsko izobrazbo obrtnemu stanu. (Glej zadnje številke „Kmetijskega lista“, oddelek „Obrtnik“!) Priporočalo se je obrtnikom, naj se tesneje združijo potom močne organizacije v obrtnih zadrugah in obrtnih društvih, ker le z organizacijo sta jim moč in boljša bodočnost zagotovljeni. Končno so se sprejele tri važne resolucije, ki se odpošljejo na merodajno mesto. Zanimivo je bilo slišati načelnika „Obrtne organizacije za Slovenijo“, ko je pozdravil g. vladnega zastopnika ter pojasnil zbranim obrtnikom potrebo organizacije potom obrtnih društev, obenem pa važno potrebo, da mora dobiti obrtni stan tudi v parlamentu svoje zastopstvo. Predlogu govornika, da dvigni vsakdo, ki čuti in umeva potrebo obrtnega zastopstva v parlamentu, roko, da nas vidi vlada tudi na koroških tleh, se je živahno pritrjevalo z živijo-klici, nakar se je prosilo g. vladnega zastopnika, da izporeči naše želje na merodajnem mestu. Po prečitjanju resolucij in brzojavke prestolonasledniku Aleksandru se je shod zaključil. — Kesneje se je vršil še sestanek načelnikov obrtništva, in sicer iz stanovskopolitičnih ozirov. Na sestanku je bil sprejet predlog, da se skliče v ta namen v mesecu septembru t. l. posebno časa in razmeram potrebno zborovanje. — Po obedu smo si ogledali skupno puškarne in tovarno za žico in žeblje. Nato pa smo še posetili vrtno veselico. — *Astamia.*

(Iz št. Vida nad Ljubljano.) V soboto dne 17. t. m. se je vršil v št. Vidu na vrtu gostilne „pri jagru“ sestanek obrtnikov. Govorniki „Obrtne organizacije za Slovenijo“ so razložili zbranim obrtnikom današnji položaj obrtnega stanu ter potrebo močne stanovskopolitične organizacije v lažjo dosego obrtniških ciljev. Sklenilo se je, da se mora tudi v št. Vidu ustanoviti „Obrtno društvo“, za kar je storiti potrebne korake, in sicer potom „Obrtne organizacije za Slovenijo“.

(Obrtniki in — Orli.) Dr. Koroščevo ministertvo saobračaja ni ugodilo prošnji obrtnikov za posebni vlak in za polovično vožnjo iz Ljubljane v Borovlje, pač pa je dalo vse mogoče ugodnosti udeležencem strankarskopolitičnega orlovskega „tabora“ v Mariboru (posebne vlake, znižane vožnje, celo državno subvencijo itd.). Ne le to! Poverjenik za notranje zadeve B. Remeč je celo razposlal na politična oblastva ferman, naj obisk orlovskega tabora na vso moč podpirajo. Državnim uradnikom, ki se hočejo tabora udeležiti, je obljubljen petdnevni dopust, ki se ne bo vračunal v zakonito določen dopust. Obrtniki, ali vidite razliko med postopanjem klerikalnih mogotev napram naši skozinsko stanovski organizaciji, ki pa je v našem narodnem razvoju ogromnega pomena, in napram klerikalnostrankarski orlovski?!

(Najnovejši smrad — špirit.) Koliko truda in besedi je stalo, preden se je posrečilo obrtnikom in sploh občinstvu, da si morejo za drag denar pridobiti gorilni špirit. Človek bi mislil, da nam je sedaj ena rana deloma zaceljena, a temu ni tako. Špirit, ki se danes prodaja kilogram po 40 kron, je škandal za Jugoslavijo in nevarnost za ljudi, ki imajo z njim opraviti. Smrad, ki prihaja pri gorenju in pretakanju tega špirta, je tako ne-

znosen, da je nujna potreba, da vlada že vendar enkrat tudi v tovarne špirta malo pogleda, da ne bo občinstvo, ko se mu že prazni žep, še zastrupljeno. Za polituro ali podobne svrhe pa je ta špirit sploh neraben, da celo škodljiv. — „Obrtna organizacija za Slovenijo“.

(Obrtna razstava v Zagrebu.) Društvo „Hrvatski radiša“ v Zagrebu namerava od dne 18. avgusta do dne 3. septembra t. l. prirediti pod imenom „Radišni zbor“ obrtno razstavo, da pokaže domačemu in tujemu svetu stopnjo na kateri se danes nahaja obrt, zlasti domača obrt, potem po možnosti tudi stanje industrije, trgovine in novčarstva, šolstva in higijene, naših zdravilišč, letovišč in prirodnih krasot Jugoslavije. Ta razstava bo oddeljena v dva glavna, med seboj vezana dela: razstavo in zabavne prireditve. Na razstavi bi bili zastopani: a) narodna dekorativna umetnost: usnjarski, kovinarski, tekstilni in pleatarski izdelki, ki služijo za okras in potrebo, in sicer samo domači izdelki z narodnimi motivi; b) narodna noša, in sicer nošnje, ki so še v rabi in take, ki se jih že več ne nosi; c) izdelki obrtnikov in domače obrti; č) v statističnem pregledu bi pokazali na razstavi stanje naše industrije in trgovine ter naših denarnih zavodov. Na razstavi bo zastopano tudi poljedelstvo, vrtnarstvo, vinarstvo, sadjereja, pomorstvo, naša letovišča, zdravilišča in kopališča, dalje umetnost, šport itd. Zabavni del bo obsegal koncerte pevskih društev; vprizorili se bodo narodni plesi in pokazali drugi narodni običaji; vršile se bodo tekme športnih društev za prvenstva in nagrade. Za časa razstave bo društvo priredilo enquete in predavanja o raznih aktualnih vprašanjih. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani opozarja obrtnike na to razstavo, katere se nameravajo udeležiti tudi slovenski obrtniki v svoji posebni „slovenski sobi“. Obrtniki, ki se nameravajo razstave udeležiti, naj izporeče Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, kaj mislijo razstaviti, obenem pa naj tudi stavijo uradu svoje nasvete.

(Liberski semenj.) Po poročilu, došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, se vrši od dne 14. do dne 22. avgusta v Liberech na Češkem prvi liberski semenj, na katerem bodo poleg drugih zastopana tekstilna, jablonska, steklarska, strojna, porcelanska, kemična in jeklarska industrija. Ker je dosedaj že prijavljenih okoli 1000 tvrdk, bo interesantom dano obilo prilike za nakup raznega blaga. V času izza dne 2. avgusta bo v Lipskem velik semenj industrijskih predmetov ter je obiskovalcem semnja v Liberech dana možnost, obisk obeh semnjev združiti.

Poslano.*

Na Grmu pri Novem mestu.

Pod tem naslovom me je v zadnji številki „Domoljuba“ napadel kot ravnatelja kmetijske šole brezimni dopisnik ter mi očital, da se ne brigam za strokovno izobrazbo kmeta. Dasi ima prav ta dopisnik najmanj pravice, še manj pa sposobnosti izreči svoje strankarsko in pristransko mnenje o mojem delovanju, vendar mu hočem pojasniti, da sem se le iz veselja do kmetijskega stanu posvetil svojemu sedanjemu poklicu, da sem vedno in bom vedno deloval za kmetijsko izobrazbo, ker sem popolnoma prepričan, da je edinole

* Za ta spis je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

v izobrazbi moč, s pomočjo katere se bo naš kmet gospodarsko osamosvojil ter postal v državi res tisti odločujoči faktor, ki bi moral po svojem številu biti, a še ni.

Iz osebnega, pa tudi strankarskega sovraštva namiguje anonimni dopisnik — junak izpod Grma — razne stvari iz zasebnega življenja, ne da bi se upal s svojim imenom na dan. V politično življenje zanaša zasebne stvari polne zavijanja in neresnjc. Govori tudi, da odrivam duhovne. Vsi, ki so bili kdaj na mojih shodih te ali druge stranke, mu bodo lahko potrdili, da ne odrivam duhovnov, ampak da sem jih nasprotno vedno vabil in prosil za sodelovanje v prosep kmetijskega stanu. Nikoli nisem vlačil na dan zasebnih stvari, ki niso v zvezi s politikom; nikoli se nisem spozabil, da bi raznašal, kje, kdaj in kako dolgo je kdo v resnici fantoval... Hvala Bogu, da poznam toliko dostojnosti in imam toliko olike, da svojih političnih nasprotnikov ne skušam ubijati s takimi sumničenji, s takimi podlimi sredstvi. Ne ravnam se po dandanes v naši politiki uporabljanem načelu: Namen posvečuje sredstva!

Dobro vem, da se me hoče ubiti, ker sem sodeloval pri ustanovitvi in organizaciji naše edine prave samostojne stranke; dobro vem in čutim, da se mi koplje grob, da delujejo vidne in nevidne sile, da odletim z Grma. Dopisnik sam je tudi ponižni sluga tistih, katerim sem trn v peti. Na Grmu samem imam take „prijatelje“, menda zato, ker sem z njimi predober. Dosedaj sem še zvedel za vse govornice, a njih izmišljevalcev in raznašalcev-obrekovalcev pa ne morem zaslediti, ker se boje sodišča. Vsa čast tem junakom! Pridite na dan s svojimi imeni! Borimo se iz oči v oči! Pred edino za me kompetentnim mestom mi povejte, da sem se tako hudo pregrešil, da ne smem biti več na odgovornem mestu, da se me mora ubiti! Če želite voditi politični boj s takimi sredstvi, z denuncijantskimi namigavanji, potem odpade tudi na moji strani vsaka obzirnost, posledice pa naj si pripišejo dopisnik in njegovi tovariši, ker se moram v tem slučaju, četudi se mi gabi, braniti in bojevati se s sličnim, enakim orožjem, katero je pa hvala Bogu bolj brušeno...

Če se vam pa kdaj posreči mene ubiti, da bi s tem dosegli kake osebne koristi, se to ne bo zgodilo. Vedite, da niste ubili važnega voditelja SKS., ampak samo mulega sodelovalca, kakršnih imamo med našim ljudstvom na tisoče in ki so zmožnejši in delavnejši od mene. Preko mene, mrliča, se bosta pa ideja in organizacija osamosvojitve našega vernega kmeta naprej razvijali in dosegli tisti cilj, katerega imajo v svojem programu in za katerega se žrtvujejo voditelji SKS., sami pristni kmetje, namreč cilj: popolna osamosvojitve kmeta na političnogospodarskem polju na verski podlagi od drugih stanov.

Na Grmu, dne 24. julija 1920.

Inž. Albert Vedernjak,
ravnatelj kmetijske šole.

Književnost.

Dve novi knjigi (romana) je izdala ljubljanska Zvezna tiskarna, in sicer: Kuhinja pri kraljici gosji nožici. Iz francoskega poslovenil Oton Zupančič. Strani 297. Cena broš. 34 kron, vez. 40 kron. Višnjeva repatica. Spisal Vladimir Levstik. Strani 506. Cena broš. 40 kron, vez. 50 kron.

Ženitna ponudba.

Kmetijski sin, Slovenec, star 28 let, izobražen v poljedelstvu, želi tem potom v svrhu ženitve znanja s kmetiko deklico ali mlajšo vdovo prijaznega obnašanja, ki ima posestvo. Ponudbe s sliko, ki se vroje, prosim poslati na naslov: Mirni dom, poštnoležake Rogaska Slatina, Štajersko. — Popolna tajnost zajamčena.

Proda se dobro ohranjen pisalni stroj „Albus“ po zelo nizki ceni.

Več pove upravništvo „Kmetijskega lista“.

Za mesarski obrt se sprejme učenec, star nad 14 let, sin kmetijskih staršev. Vse drugo po dogovoru. Fr. Lovše, mesar v Ljubljani.

Primešaj krmi Mastin!

V zmislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporečil dne 28. julija 1899., št. 25.253, smejo dietetične sredstvo **Mastin**, redilni prašek za prasiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogistji in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900, mag. opr. št. 28.561. — Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30:50 in se jih pošlje poštaine prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaj; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti K 12:50.

Lekarnar Trnkoci v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Čistilnik (pajtelj)

popolnoma nov, srednje velikosti, tvrdke Umrath & Co, Praga, se proda. Naslov v Anončni ekspediciji Al. Matelič, Ljubljana.

Štampilje.
Anton Černe

graver in izdelovatelj
štampilj iz kavčuka

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Trame, deske in drug les

plačamo po najvišji dnevni ceni. Vagone preskrbimo sami.

Ponudbe z najnižjo ceno pod „Banaška veletrgovina“ na Anončni zavod Drago Beseljak v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 5.

Kmetje!

Ako imate kaj na prodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, priobčujite v našem listu. Velikost pričujočega poziva stane za „Male oglase“ 24 K, polovica tega prostora 12 K. Najmanjši oglas 8 K.

Denar pošiljajte vedno naprej!